

Received / Makale Geliş Tarihi 03.09.2023
Published / Yayınlanma Tarihi 30.11.2023
Volume / Issue (Cilt/Sayı) 7 (36)
ss / pp 1583-1590

Research Article /Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.10258132
Mail: editor@pejoss.com

İrem Ölmez

<https://orcid.org/0009-0008-7245-7161>

İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul / TÜRKİYE iremolmez@stu.aydin.edu.tr

ROR Id: <https://ror.org/00qsyw664>

Klinik Psikoloji Bağlamında Tedavilerin Gelişim ve Sunuş Boyutları

Development And Presentation Dimensions Of Treatments in The Context Of Clinical Psychology

ÖZET

Klinik psikoloji bireysel bazda ele alınan sorunlarla ilgilenen bir bilim dalıdır. Burada bireylerin ruhsal, davranışsal ve bedensel fonksiyonları ele alınır. Ancak bunların ele alınışı psikolojik bağlamda gerçekleşir. Klinik psikolojide özellikle mevcut olan bireysel davranışlar ve bunların gelişim boyutları önemlidir. Bu gelişim boyutlarının nedenleri ve bunların ortaya çıkışı gibi durumlara bakılır. En önemlisi de bireysel bazda temel birtakım sorunlar burada ele alınır.

Klinik psikoloji denildiği zaman ruhsal sorunlar akla gelir. Ruhsal anlamda ortaya çıkan sorunlardan ziyade bunların kişide bıraktığı temel izlere bakılır. Üstelik sorunlar derinlemesine bir yöntem bazında ele alınır. Klinik psikologlar da bu alanda uzman olan kişilerden oluşur. En önemlisi davranışsal boyutlar bazında bireylere yaklaşım söz konusudur. Bu durum derinlikli araştırmalar için de önem taşıyan bir diğer konudur.

Klinik psikolojide temelde yatan neden ne ise o daha çok önem taşır. Bu açıdan ele alındığı zaman klinik durumların belli başlı vakaları da tetiklediği ortaya çıkmaktadır. Tam olarak bu etkenler ve nedenler klinik psikolojinin ana konusunu oluşturur. Çünkü klinik temelli bakılan her türlü olay ve durum temelde diğer olay ve durumları da içine alır. Tüm bunlar ise klinik psikoloji için birer çözüm yoludur. Bunlarla genel hedefe varılır.

Anahtar Kelimeler: Klinik Psikoloji, Ruhsal Sorun, Davranışsal Bozukluk, Psikolog.

ABSTRACT

Clinical psychology is a branch of science that deals with problems addressed on an individual basis. Here, the psychological, behavioral and physical functions of individuals are discussed. However, these are handled in a psychological context. Individual behaviors and their developmental dimensions are especially important in clinical psychology. The reasons for these developmental dimensions and their emergence are examined. Most importantly, some basic problems on an individual basis are addressed here.

When clinical psychology is mentioned, psychological problems come to mind. Rather than the problems that arise spiritually, the fundamental traces they leave on the person are examined. Moreover, the problems are addressed on an in-depth method basis. Clinical psychologists also consist of people who are experts in this field. Most importantly, there is an approach to individuals based on behavioral dimensions. This is another issue that is important for in-depth research.

In clinical psychology, the underlying cause is more important. When considered from this perspective, it becomes clear that clinical situations also trigger certain cases. Exactly these factors and causes constitute the main subject of clinical psychology. Because all kinds of events and situations that are examined on a clinical basis basically include other events and situations. All of these are solutions for clinical psychology. With these, the general goal is achieved.

Keywords: Clinical Psychology, Mental Problem, Behavioral Disorder, Psychologist.

1. GİRİŞ

Klinik psikoloji ruhsal davranışları psikolojik boyutta ele alır. Bu alan 1800 'lü yıllardan bu yana gelişim gösteren bir alandır. Günümüzde de hala derinlemesine anlamını korumaktadır. Klinik bağlamda ortaya çıkan birçok sorun vardır. Üstelik bu sorunların her biri bireyde belli başlı bozukluklarla baş gösterir. Bu tür sorunların üzerine gidilmediği zaman kişide bırakacağı izler de artar. Tam olarak bu noktada devreye uzman psikologlar girmektedir.

Uzman psikologlar yardımı ile bireylere nasıl yaklaşılacağı konusunda genel bir kanıya varmak mümkündür. Çünkü her birey birbirinden farklılık gösterir. Üstelik her bireyin davranış bozuklukları da

birbiri ile aynı değildir. Bu durum ise her bireye farklı bir yaklaşımı zorunlu kılar. Tam olarak bu noktada devreye klinik psikologlar gelir. Bu psikologlar alanında uzman olan kişilerden oluşur.

Klinik düzeye intikal eden derinlikli sorunlar vardır. Bu tür sorunlarda önemli olan temele inmek ve gerçek soruna ulaşmaktır. Bunun içinse belli bir süreye ihtiyaç vardır. Bu tür durumlar normal kişiler yardımı ile çözülemez. Bu tür sorunların çözümü için alanında uzman olan kişilerden yardım alınır. Bu kişiler aracılığı ile psikoloji alanında gerçek olan soruna ulaşılır.

Klinik psikoloji ile davranışsak boyuttan karakteristik yapıya kadar her alana ulaşılır. Bu alanlarda gerekli araştırmalar ve detaylı incelemelerde bulunur. Tüm bunlar eşliğinde mevcut olan soruna gerekli çözüm sunulur. Bu yolla ilerde oluşacak olan sorunların da önüne geçilir.

2. KLİNİK PSİKOLOJİ BAĞLAMINDA TEDAVİLERİN GELİŞİM VE SUNUŞ BOYUTLARI

Klinik psikoloji, uygulama psikolojisi içinde yer alan bir alt dal olarak karşımıza çıkar. Burada en çok tercih edilen ve aranan alt dal olarak da bilinmektedir. Bu alanda kuram ve uygulamalar bir araya getirilir. Özellikle insanların sorunları ile uyumları arasında bu alanda bir bağ ve bağlantı kurulur. Çünkü kilin bağlamda psikoloji ele alındığı zaman en önemli olan sorunsal bu durumun en etkin şekilde çözüme kavuşması olmuştur. Tam olarak çözümsüz gibi görünen belli psikolojik sorunlar üzerine klinik psikoloji gelişmiştir. Bu kapsamda ise alanında uzman olan kişiler yardımı ile bu alt bilim dalı gelişme göstermiştir. Özellikle de uygulama söz konusu olduğu için daha çok uzman bir kişiye gereksinim vardır (Yılmaz, 2017).

Klinik psikoloji 1890 yıllarında gelişme göstermiş olup günümüzde önemli bir oluşum halini almıştır. Özellikle psikolojik alanda önemli birçok adım ve atılıma da sahip olmuştur. Klinik psikoloji denildiği zaman akla ilk etapta sadece sözselle belli başlı konuşmalar gelmektedir. Ancak bu alanda konuşma dışında da kişilerin üzerine yoğunlaşma durumu söz konusu olmaktadır. Çünkü klinik psikoloji ileri düzeyde olan sorunlar üzerine yoğunlaşır. Bu sorunların çözüme kavuşması için de belli başlı uygulamalar devreye girer. Bu uygulamalar ile klinik bağlamda kişilere belli müdahalelerde bulunulmuştur. Çünkü klinik alanında sadece sözselle değil uygulama gibi durumlar da devreye girmektedir (Harlak, 2019).

Kliniğin bu denli ön plana çıkmasındaki en temel sebep ise kişilerin kendi sorunları ile yüzleşmesine olanak tanımadır. Kimi kişiler belli başlı sorunlar ile yüzleşmeden bu sorunları ortadan kaldırmaktadır. Bu durum ise bir yerden sonra klinik açıdan kişilerde belli rahatsızlıklara yol açabiliyor. Klinik psikoloji ise tam olarak bu noktada devreye girmektedir (Yılmaz, 2017).

Klinik psikologlar şu alanlara yoğunlaşmakta ve şunlar üzerine çalışmaktadır;

- Duygusal sorunlar
- Zihinsel sorunlar
- Yetişkinlik dönemi sorunları
- Öz saygı sorunu
- Ergenlik dönemi sorunları
- Yaşlılık dönemi sorunları
- Davranışsal sorunlar
- Şizofreni
- Depresyon
- Stres yönetimi

Yukarıda sıralanmış olan maddelerin her biri klinik bağlamında psikologların uğraş alanlarını oluşturur. Özellikle bu alandaki en ağır olan alan ise şizofreni olmuştur. Çünkü şizofreni hastaları oldukça ağır olan vaka grubu içinde yer alır. Bu hastalara müdahale etmek ve bunların yönetimini sağlamak da git gide güçleşmektedir. Tam olarak bu noktada klinik alanında uzman kişiler devreye girer. Klinik psikologlar için uygulama yöntemleri ile hastalar kendilerini teşhis eder. Bu alanda hastaların kendilerinin farkında olmaları gibi bir durum ortaya çıkar. Çünkü klinik psikolojinin temel amaçlarından biri de aslında budur (Gültekin, 2023).

Her bireyin belli başlı psikolojik sorunu vardır. Üstelik bu sorunlar birbiri ile aynı da değildir. Her bir sorun kendi içinde belli başlı durumları barındırır. Üstelik bu sorunlar kimisi için hafif kimisi için de ağır sonuçlar yaratabilmektedir. Tüm bunlar kişinin kendi karakteri ile de alakalı olmaktadır. Yani genel anlamda ortaya konan psikolojik davranışlar kişinin tüm karakteristik yapısı ile de ilişkili olabilmektedir. Klinik psikologlar ise tüm bunları göz önünde tutar. Çünkü bunların göz önünde tutulması hastaya olan yaklaşımı belirler. Her hastanın hassasiyet yapısı farklıdır. Her birinin davranışı da bu alanda farklılık gösterir. Tüm bunlar ise klinik düzeyde göz önünde tutulur. Klinik anlamda her bir hasta ayrı ayrı olacak şekilde teşhis edilir. Bu teşhise göre de her hastaya ayrı bir yaklaşım sunularak uzmanlarca tedavi edilir (Özcan, 2023).

2.1. Klinik Psikolojinin Amacı

Klinik psikolojinin hastalar nezdinde belli başlı amaçları vardır. Bu amaçlar doğrultusunda hastalara gerekli tedaviler sunulur.

Bu amaçlara şu şekilde değinmek mümkündür;

- Sorunun temeline inmek
- Hastanın gerçek sorununu bulmak
- Davranışlara müdahale edebilmek
- Hastanın hayat akışının normale dönmesini sağlamak
- Bozukluklara en aza indirmek
- İş yaşamını iyileştirmek
- Stres yönetimini sağlıklı hale getirmek
- Sosyal yaşamı iyileştirmek
- Fobi gelişimini ele almak
- Genel kişilik gelişimine katkıda bulunmak
- Psikoterapi ile hastanın kendisinin farkına varmasını sağlamak
- Genel ruh sağlığını korumak
- Karakteri analiz etmek
- Yaşam alanını kaliteli bir yapıya dönüştürmek
- Depresif bozuklukları ortadan kaldırmak

Yukarıda sıralanmış olan her bir madde klinik psikolojinin ve psikologların genel amacını kapsar. Bu amaçlar kapsamında da belli başlı tedaviler geliştirilir. Özellikle de ruhsal açıdan sağlık sorunu yaşayan kişiler için bu uygulamalar devreye girer. Bu uygulamalara psikoterapi denilmektedir. Burada alanında uzman olan kişilerin olaya bakış açısı da devreye girer. Çünkü klinik psikolojisi alan bazında depresif ve derinlemesine olan sağlık sorunlarına değinir. Bu bağlamda da derinlikli bir araştırmaya ihtiyaç duyulur. Klinik düzeyde bir hastanın iyileşmesi hemen ve kısa sürede gerçekleşmez. Bunun için belli başlı bir süreye ihtiyaç duyulur. Çünkü klinik psikolojinin genel kapsamı da kişilerin derinlikli araştırmasını kapsar. Bu açıdan klinik psikolojiye bakmak gerekir (Bingöl, 2023).

Klinik psikologlar ise bu kapsamda derinlik bir iş alanında çalışma fırsatına sahiptir.

- Akademik ortamlar
- Sağlık sektörü
- Askeriye
- Okullar
- Üniversiteler
- Cezaevleri
- Klinikler

- Hastaneler
- Dispanserler

Bu ve benzeri olan çeşitli kurum ve kuruluşlarda çalışma imkanına sahiplerdir. Çünkü klinik psikologlar birçok kişinin ihtiyaç duyduğu bir alanı idame ettirirler. Bir kişide meydana gelen bir sorun doğrudan başka bir kişi tarafından gözlemlenemez. Gözlemlense bile bunun etkisi ve nedeni tam olarak bilinemez. Bu gibi durumlarda ise devreye klinik psikologlar girmektedir. Çünkü klinik psikologlar bağlamında her kişi derinlemesine bir teşhise konur. Bu derinlikli araştırma ile asıl etken veya sorunun en temel nedeni ortaya konur. Böylece kişiye nasıl müdahale edileceği hususunda gerekli durum çözümlenmesine ulaşılır. En önemlisi ise kişinin bağdaşık olan sorunları çözümlenir (Esinç, 2023).

Bağdaşık sorunlar düğümlenmiş sorunlar olarak da tasvir edilebilir. Çünkü bu sorunlar genellikle bir değil birden fazla etkene ve nedene sahiptir. Yani karmaşık bir yapıları vardır. Çözümlemesi normalde zordur. Bu gibi durumlarda kişinin detaylı bir teşhise ve araştırmaya ihtiyaç duyulur. Bu noktada devreye klinik psikologlar girer. Bu yüzden klinik bağlamda uzmanlara toplumun hemen her alanında ihtiyaç vardır. Çünkü psikologlar normal kişilerden daha farklı bir şekilde sorunlu kişilere yaklaşır. Toplumsal açıdan örtük olan sorunlar klinik psikologlar nezdinde ortaya rahatlıkla çıkartılabilir. Üstelik bir kişiye nasıl müdahale edileceği uzman psikologlar tarafından daha rahat ortaya konur. Bu yolla da sorun ortaya çıkartılıp etkili bir çözüm sunulabilir (Karahana, 2023).

2.2. Klinik Psikolojinin Çıktıları

Klinik Psikolojinin çıktılarına şu şekilde değinmek mümkün;

- Ruhsal bozukluk yaşayan hastalarla ilgilenmek
- Davranış bozukluğu yaşayan bireyleri temele almak
- Çevresel unsurların yarattığı etkilere bakmak
- Psikoanalitik yöntemler kullanmak
- Psikopatolojiyi temele almak
- Bireyleri ayrı ayrı değerlendirmek
- Bireysel bazlı ilerlemek
- Sürece değil sonuca önem vermek

Klinik psikolojiye bakıldığı zaman yukarıda sıralanmış unsurlar öne çıkar. Bu unsurların her biri bu alanın önemli çıktılarını içerir. Özellikle de ruhsal sorunlar bazında ele alındığı zaman tüm bu unsurlar klinik psikoloji bazında ön plana çıkar. Çünkü temelde klinik psikologlar bireylere çözüm odaklı yaklaşır. Özellikle de çözümlenmesi zor olan konularda bu tür dallar daha çok ön plana çıkar. Alanında uzman olan kişiler yardımı ile bir başka kişiye yönelmek mümkündür. En önemlisi ise ileri aşamada olan sorunlu kişilerde klinik psikologlar devreye girer. Kimi hastalar içe kapanık oldukları için çözümlenmesi zor vakalar arasında yer alır. Ancak klinik psikologlar yardımı ile bu kişilere yönelmek oldukça mümkündür. Üstelik temelde yatan soruna da yine bu yolla varılır (Gültekin, 2023).

Klinik bağlamda akla birçok sorun gelebilir. Ancak bu sorunların her birinin etkeni ve nedeni farklılık gösterir. Burada önemli olan etken ve neden ne ise tam olarak ona yönelmektir. Aksi halde soruna etkili bir çözüm bulmak mümkün olmaz. Bu yolla uzman psikologlar gerekli yönelimi sağlar. İçe kapanık ve karakteristik bozukluğa yol açan sorunlu kişiler oldukça fazladır. Bu kişiler göz önüne alındığı zaman çevresindeki diğer kişilerin yardımı yetersiz kalır. Bu tür durumlarda devreye uzman psikologlar girer. Özellikle de klinik düzeyde uzman olan psikologlara daha çok ihtiyaç duyulur. Çünkü klinik düzeyde ağır vakalara etkili çözümler sunulur. Analitik bir çözümlenme yöntemi ile gerekli tedaviler sunulur. Bu tür tedavilerin süreci ise bireyden bireye farklılık gösterir (Yılmaz, 2017).

2.3. Klinik Psikolojinin Boyutları

Klinik psikolojinin ilk önce bilişsel boyutu ön plana çıkar. Bu boyutta belli başlı hastalık boyutlarını bilmek gerekir. Çünkü buna göre gerekli müdahale yapılacaktır. Buna ek olarak hastanın da kendisi ile ilgili birtakım bilgilere sahip olmak gerekir. Tüm bunlar ekseninde daha sağlıklı ve faydalı bir ilerleme süreci söz konusu olur. Bilişsel alanda en temel olan unsur ilk önce hastanın kendisidir. Çünkü her hasta aynı yapıya sahip olmaz. Bu durum hastada mevcut olan hastalığın nasıl geliştiğini ya da nasıl gelişeceğini

de ortaya koyar. Bu sayede hastaya daha sağlıklı bir şekilde müdahale etmek söz konusu olur. Özellikle de ağır vakalarda bu durum daha çok devreye girer. Bilişsel boyut için alanında uzman olmak gerekir. Çünkü bu alan hassas bir alandır (Bingöl, 2023).

Duygusal boyut da psikolojik alanın bir diğer önemli boyutudur. Bu boyutta hastaya ve hastalığa duygusal yaklaşım söz konusu olur. Buna hassasiyet yaklaşımı da denebilir. Çünkü duygusal olarak çok titiz ve dikkatli davranmak gerekir. Hastada ilerleyen evrelerde herhangi bir sorunun yaşanmaması için özellikle buna dikkat edilir. En önemlisi ise hastalığın önüne geçmek adına bu durum daha çok öne çıkar. Duygusal yapı içinde her hastaya farklı bir yaklaşım modeli benimsenir. Bu model içinde hastaya olan yaklaşım boyutlarında da bir değişkenlik söz konusu olur. Tüm bunlar klinik yapı içinde gerçekleşir. Üstelik hastanın herhangi bir sorun ile karşılaşmaması için de ayrıca buna dikkat edilir. Duygusal boyut içinde her zaman bir hassasiyetlik vardır. Bunlar ekseninde gerekli olan tedavi ne ise o tedaviye geçiş yapılı (Dövencioğlu, 2023).

Davranışsal boyut en son olan boyuttur. Bu alanda hastaya olan yaklaşımlarda davranışlar devreye girer. Çünkü hastalıklar aynı değildir. Buna bağlı olarak hastadaki davranışlar da değişkenlik gösterir. Tüm bunlar ise hastaya olan farklı yaklaşımların ortaya çıkmasına neden olur. Çünkü bu durum doğal olarak gerçekleşen bir durumdur. Üstelik burada hastaya ve hastalığa olan bakış açısına bakmak gerekir. En önemlisi ise hastaya olan yaklaşımlarda da belli bir davranış değişkenliği söz konusu olur. Klinik alanda uzman olan psikologlar bu konuda davranışlar geliştirir (İlhan, 2023).

3. KLİNİK PSİKOLOJİ VE TEDAVİLER

Klinik psikoloji alanında çeşitli tedavi yöntemleri vardır. Bu yöntemler ile birlikte klinik alanında uzman olan kişiler hastalara yardımcı olur. Özellikle de ileri düzeyde hasta olan kişiler için bu tür tedaviler daha çok önem taşır. Ancak bu alanda bir değil birden fazla tedavi yöntemi vardır. Üstelik bunlar içerikleri de değişkenlik gösterir. Tüm bunlar için en önemli olan yapılardan biri de hangi tedavinin hangi kişiye uygulanacağı ve hangi kişi için uygun olacaktır. Genel anlamda ele alınacak olunursa eğer klinik psikoloji belli başlı tedavilerin uygulanma yapıları ile içli dışlı ola bir alana sahiptir. Yani her tedavi kendi içinde belli bir hastalığa çare bulmak için gelişir (Baltacı, 2023).

Klinik anlamda gelişmiş olan modern tedaviler vardır. Ancak kimi zaman bu tedaviler bile yetersiz kalır. Çünkü bakıldığı zaman birçok tedavi söz konusu olabilir. Uygulamaya geldiği zaman ise bunların hangi hasta için uygun olduğuna bakılır. Burada özellikle de hastalara göre şekillenmiş olan tedaviler devreye girer. Bu tedaviler eşliğinde hastalar için en uygun olan tedavi ne ise onlara göre şekillenme söz konusu olur. Burada hastalara olan bakış açıları ve onların yakından incelenmesi de mevcuttur. Çünkü her hasta için aynı olan tedavi yöntemi uygulanmaz. Her hasta için farklı olan çeşitli tedavi yöntemleri uygulanır. Bu yöntemler eşliğinde hastalara belli başlı çareler sunulur. Yani genel anlamda hastalara ve hastaların yapılarına uygun olan tedaviler ile bu alanda gerekli olan bir sürece giriş yapılır (Demir, 2023).

Bugün bakıldığı zaman modern olan birçok tedavi vardır. Özellikle de son zamanlarda gelişmiş olan bu tedaviler eşliğinde gerekli olan yol ve yöneme geçiş yapılır. Çünkü genel anlamda bir tedavinin sağlıklı sonuçlanması için ilk olarak bu alanda hastaya bakılır. Hastanın genel sağlık sorunu ne ise o saptanır. Bu soruna uygun olan bir tedavi yöntemi sunulur (Dövencioğlu, 2023).

3.1. Klinik Psikolojide Tedaviler

Klinik psikolojide en önemli olan tedavi yöntemleri modern alt yapıyı içeren yöntemlerdir. Özellikle de son zamanlarda şekillenmiş olan yöntemler sağlıklı sonuçlar vermeye başlamıştır. Bu yöntemler hastalığın ilerlemesini durdurmakta ve hastalığın azalmasını sağlamaktadır. Tedavi alanında hastalığın genel kapsamı da göz önünde tutulur. Bu alanda psikoterapi denilen yöntemler ön plana çıkar. Bu yöntemler eşliğinde belli başlı tedavilere geçiş yapılır (Nizamoglu, 2023).

Psikoterapi alanında sunulan tedavilere şu şekilde değinmek mümkündür;

- Transaksiyon analiz terapisi
- Bilişsel davranışçı terapi
- Şema terapisi
- Aile dizimi
- EMDR

Yukarıda sıralanmış olan her bir tedavi yöntemi sağlıklı sonuç veren yöntemlerdir. Transaksiyon terapisi iletişim sorununa çözüm bulan bir tedavi yöntemidir. Bilişsel davranışçı terapi, bilimsel alt yapıya sahip olan bir yöntemi kapsar. Psikolojik anlamda birey davranışına müdahale eder. Şema terapisi, hayata karşı olan duruşu sorgular. Bu alanda sorun yaşayan bireylere yönelik sunulur. Aile dizimi, daha önceki nesillere bakar. Bu nesillerde yaşanmış olan herhangi bir travma, stres vb. durumları analiz eder. Buna göre hastaya yaklaşır. EMDR, depresyon, panik, atak vb. sorunlara psikoterapi yöntemi ile yaklaşır. Yani kişinin davranışları ya da yaşadığı sorunlar ona izlenimsel olarak sunulur. Bu yolla hastanın kendisini tanıması da sağlanmış olunur. Çünkü bu durum hastanın bilişsel anlamda rahatlamasına da yol açar (Turan, 2023).

Yukarıdaki her bir terapi hastalar için hastalık durumunun seyrini değiştirir. Özellikle bilimsel anlamda gelişmiş olan bu yöntemler eşliğinde hastalara gerekli olan analizler yapılır. Bu analizlere uygun olan bir tedavi yöntemi gelişir. Üstelik bu yöntemler etrafında hastaların daha sağlıklı bir yaşam sürmesi de hedeflenir (Özcan, 2023).

3.2. Tedavilerin Sunuş Boyutları

Tedaviler hastalara gelişigüzel sunulmaz. Bu alanda belli bir hassasiyet durumu her zaman göz önünde tutulur. Özellikle ilk etapta şunlar devreye girer;

- Hastanın hastalığının farkına varması
- Hastanın hastalığını kabul etmesi
- Hastanın tedaviyi benimsemesi
- Tedavinin hastaya uygun olması
- Uzman kişilerce tedavinin sunulması
- Tedavinin hastaya uyarlanması
- Süreç boyunca hastanın kontrol altında tutulması
- Hastalığın tüm boyutlarının bilinmesi
- Hastalığa ve sürece temkinli yaklaşılması
- Hastanın genel sağlık durumunun göz önünde tutulması
- Hastanın genel karakterinin göz önünde tutulması
- Sosyal yaşamın tedaviye dahil edilmesi
- Hastaya hassasiyet ile yaklaşılması
- Tedavinin ne boyutta olduğunun bilinmesi
- Klinik alanda tedavinin sunulmasına dikkat edilmesi
- Alan bazlı tedavilerin sunulması
- Hastanın detaylı bir kontrolden geçmesi
- Hem hasta hem de tedavinin karakterize edilmesi
- Yanlış bir durumda tedavinin durdurulması

Yukarıda sıralanmış olan unsurların her birine özellikle dikkat edilir. Çünkü hastalıklar söz konusu olduğu zaman özellikle buna dikkat edilir. İlk etapta hem hastalara hem de tedavilere göz atılır. Bir hastaya uygun olan bir tedavinin sunulması için ilk önce her anlamda hastalık boyutuna bakılır. Çünkü her hastalık her türlü tedaviyi kapsamaz. Tam olarak bu noktada hastalık boyutuna ve sürecine dikkat edilir. Bu süreç dahilinde de gerekli olan tedaviler hastaya sunulur. Süreç boyunca da hasta gözetim altında tutulur (Nizamoglu, 2023).

3.3. Tedavilerin Yarattığı Etki

Tedavilerin yaratmış olduğu etki oldukça fazladır. Çünkü bu tür klinik psikolojik vakalarında hastaya ve hastalık boyutuna olan yaklaşımlar farklıdır. Tüm bunlar göz önüne alındığı zaman özellikle hastalık sürecine uygun olan bir tedavinin seçilmesi gerekir. Sağlıklı bir tedavinin yaratacağı etkiye ise şu şekilde değinmek gerekir;

- Tedavi süreci sağlıklı geçer.
- Hastalık durdurulur.
- Hastalığın azaltılması sağlanır.
- Hastanın genel hayatına olumlu yansımalar olur.
- Hastalığa bağlı diğer değişkenler de düzelir.
- Hastanın sosyal ve gündelik yaşantısı değişir.
- İlerde oluşacak olan sağlık sorunlarının da önüne geçilir.
- Hasta stabilize edilir.
- Hastanın diğer insanlar ile olması sağlanır.
- Daha sağlıklı düşünceler şekillenmeye başlar.

Yukarıda sıralanmış olan maddeler sağlıklı bir tedavinin sonuçlarıdır. Tüm bu tedaviler bilimsel anlamda da önem kazanmış olan tedavilerdir. Bu yüzden daha çok dikkat sarf edilir. Özellikle de hastalık boyutuna ve sürecine bakıldığı zaman bu durum daha çok ön plana çıkar. Hastalık anlamında en önemli olan yapılardan biri hastanın kendisidir. Hastaya ve hastalığına uygun olan tedavi sağlıklı sonuçlar sunar. Bu yolla sadece hastalık bertaraf edilmez. Bunun dışında hastanın genel yaşamında da birtakım değişkenler söz konusu olur. Çünkü bugün bakıldığı zaman ileri düzeyde olan birçok hastalık ile karşılaşılır. Ancak sağlıklı bir tedavi yöntemi ile bunların önlenmesi mümkündür. Çünkü genel anlamda her hastalık için tedavi yönteminin uygunluğuna bakılır. Bugün klinik psikoloji alanında bilimsel anlamda gelişmiş olan birçok tedavi vardır. Tüm bu tedaviler eşliğinde hastalıkların önüne geçilmesi de oldukça mümkündür. En önemlisi ise bu tedavilerin hastada bırakacağı etkidir. Yani tedaviler ile ilerde oluşacak olan sağlık sorunlarının önüne geçilmesi de sağlanmış olunur (Gültekin, 2023).

4. SONUÇ

Klinik psikoloji günümüzde önem kazanan bir bilim dalıdır. Bu alanda psikolojik bağlamda sorun yaşayan kişilere yönelik birtakım tedaviler sunulur. Özellikle alanında uzman olan kişiler yardımı ile gerekli tedaviler sunulur. Klinik psikoloji ruhsal bağlamda sorun yaşayan kişiler ile ilgilenir. Bu alanda birçok tedavi yöntemi ve uzman kişiler mevcuttur. Klinik anlamda belli başlı tedaviler birlikte sunulur.

Klinik psikoloji uzmanları hastanın ve hastalığın çeşitli boyutları ile ilgilenir. Bu boyutlar etrafında da birtakım tedaviler birlikte sunulur. Bu tedavilerin ne olacağı ve nasıl sunulacağı da yine uzman kişiye kalmıştır. Tedavi süreci hasta ile psikolog alanında geçen bir süreçtir. Bu süreç boyunca hasta kontrol altında tutulur. Gerekli tetkikler yapılarak hastaya müdahale edilir.

Psikolojik alanında birçok sağlık sorunu vardır. Üstelik bunlar basit olarak görünse de zorlu süreçleri kapsar. Bu zorlu süreçlerde diğer insanların çok fazla yardımı olmaz. Çünkü bu süreçte alanında uzman olan bir kişiye ihtiyaç duyulur. Bu kişiler yardımı ile süreç daha sağlıklı bir şekilde sürdürülür. En önemlisi ise süreç boyunca hastanın her daim gözetim altında tutulmasıdır. Bu yolla genel sağlık da kontrol altında tutulur.

Tüm bunlar klinik psikolojinin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Klinik psikoloji uzmanları ile psikolojik sorunlar sağlıklı bir şekilde sonlandırılır. Bu süreç içinde hastalıklara ve hastanın kendisine dikkat edilerek süreç sonuçlanır.

KAYNAKÇA

- Baltacı, S. Gençöz, T. Demir, S. (2023). Tanı Bir Damgalama mı Yoksa Meşrulaştırma mı? Tıbbileştirme Söylemi ve Lacanyen Psikanalitik Teori Kapsamında Bir Tartışma. *Ayna Klinik Psikoloji Dergisi*, 10(3), 413-427.
- Bingöl, N. Bilge, Y. (2023). Kendiliknesnesi ihtiyaçları ve kişilik Bozuklukları Arasındaki İlişkide Savunma Mekanizmaları ve Kişilerarası İlişki Boyutlarının Aracı Rolü. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 7(2), 216-239.
- Demir, E.C. Ünal, E. Gençöz, T. (2023). Anoreksiya Nervoza Tarihinin Psikanalitik Perspektiften Değerlendirilmesi. *Ayna Klinik Psikoloji Dergisi*, 10(3), 428-444.
- Dövençioğlu, D. (2023). Görsel İllüzyonların Nörotipik ve Patolojik Algı Hakkında Öğrettikleri. *Ayna Klinik Psikoloji Dergisi*, 10(3), 376-395.
- Esinç, C. Karabulut, İ. Sakmar, E. (2023). Klinik olmayan örnekleme evlilik uyumunun erişkinlerde görülen Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu Belirtileri ve Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Düzeyleri ile İlişkisi. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 7(2), 240-257.
- Gültekin, G. Yorulmaz, O. (2023). Klinik Görüşme Kaygısı Durum Listesi: Görüşmede Kaygı Uyandıran Durumlara Özgü Bir Ölçüm Aracına Dair Pilot Çalışma. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 7(2), 205-215.
- Harlak, H. (2019). Klinik Sosyal Psikolojiye Doğru. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 3(2), 104-115.
- İlhan, Ç. F. Kışlal, S. (2023). Travma Sonrası Stres Bozukluğunun Önlenmesine Yönelik Korku Belleği Üzerine Yapılan Müdahaleler. *Ayna Klinik Psikoloji Dergisi*, 10(3), 396-412.
- Karahan, A. S. (2023). Davranışsal Bağımlılıklara Yönelik Müdahalelere İlişkin Bir Derleme. *Ayna Klinik Psikoloji Dergisi*, 10(2), 356-375.
- Nizamoglu, B. Ü. (2023). İnsan Eylemlerini Algılama, Önemi ve Nöral Temelleri. *Ayna Klinik Psikoloji Dergisi*, 10(3), 636-654.
- Özcan, E. Sapancı, A. (2023). Öz-Duyarlık ile Psikolojik Belirtiler Arasındaki İlişkide Ruminatif Düşünce Biçiminin Aracı Rolü. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 7(2), 156-169.
- Turan, N. Tekin, I. (2023). Psikolojik Stresle Baş Etmede Olumlu Duygulara Odaklanma: Dışavurumcu Yazma Müdahalesi. *Ayna Klinik Psikoloji Dergisi*, 10(3), 445-468.
- Yılmaz, T. (2017). Klinik Psikolojide Sanat ve Sanat Uygulamaları. *Tyke Sanat ve Tasarım Dergisi*, 2(2), 32-43